

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/79/2013
Identifikačné číslo spisu:	2011200043
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2011200043.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľov 1/ Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., 2/ U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., 3/ Y. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., 4/ H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. XXX, 5/ Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., proti odporcovi Okresnému úradu v Trnave, Vajanského 2, 917 01 Trnava (pôvodne Obvodný pozemkový úrad v Trnave), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 6. decembra 2010 č. j. K2010/00585, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/6/2011-48 zo dňa 25. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/6/2011-48 zo dňa 25. februára 2013 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 v spojení ustanovením § 250i ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil ako zákonné rozhodnutie odporcu zo dňa 6. decembra 2010 č. j. K2010/00585, ktorým odporca ako správny orgán príslušný podľa § 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v spojení s § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol, že navrhovatelia ako oprávnené osoby podľa § 2 ods. 1 zákona spĺňajú podmienky ustanovené v § 3 ods. 1 písm. m/ zákona a zároveň rozhodol, že im nepriznáva právo na vrátenie vlastníctva k pozemku v kat. úz. P., zapísanému v pozemnoknižnej vložke č. 896, parc. č. 1035, roľa o výmere 488 m², v podiele 1/1, ale priznáva im právo na náhradu za pozemky, ku ktorým pre zákonné prekážky nebolo možné navrátiť vlastníctvo, a to v podiele u každého 7/60 z celku.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, konanie, ktoré mu predchádzalo a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu dospel k

záveru, že opravný prostriedok nie je dôvodný. Z pripojeného spisového materiálu zistil, že predmetná nehnuteľnosť bola odňatá pôvodnému vlastníkovi U. L. a C. L. bez náhrady na základe rozhodnutia Mestského národného výboru, odboru výstavby v Trnave pod č.Výst.7493/73-1028/ČŽ zo dňa 11.10.1976. Reštitučný nárok si uplatnila dedička po zomrelom U. L. p. M. X., ktorá však dňa XX.XX.XXXX zomrela a oprávnenými osobami sa v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. stali navrhovatelia 1/ až 5/ - jej deti. Predmetný pozemok bol po prechode do vlastníctva štátu prevedený do vlastníctva právnickej osoby Gastro Epek, s.r.o., kúpnu zmluvou zo dňa 20.02.2002, ktorej vklad bol povolený pod sp. zn. V 66/02 a bola vedená na LV č. XXXX ako parc. č. 2008/1 o výmere 488 m². Kúpnu zmluvou zo dňa 11.09.2009 previedla spoločnosť Gastro Epek, s.r.o. predmetnú nehnuteľnosť do vlastníctva spoločnosti HAVI Logistics, s.r.o., so sídlom Ivana Krasku 31, Trnava - Modranka, vklad povolený pod sp. zn. V 3626/09, vo vlastníctve ktorej je aj v súčasnosti. Súd dospel k záveru, že odporca správne vyhodnotil otázku, že spoločnosť HAVI Logistics, s.r.o. nie je v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. povinnou osobou, a táto skutočnosť je prekážkou na to, aby príslušný pozemkový úrad rozhodol o navrátení nehnuteľnosti navrhovateľom. Otázka zastavanosti nehnuteľnosti je vo vzťahu k vyššie uvedenej skutočnosti otázkou sekundárnou.

K námietke, že v čase podania žiadosti bola nehnuteľnosť vo vlastníctve povinnej osoby súd uviedol, že pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.). Navyše nehnuteľnosť nie je už od roku 2002 vo vlastníctve povinnej osoby, pretože už v čase uplatnenia reštitučného nároku bola vo vlastníctve spoločnosti Gastro Epek, s.r.o. a okrem toho táto námietka bola vznesená až po zákonom stanovenej lehote.

Proti rozsudku krajského súdu podali navrhovatelia odvolanie s návrhom, aby odvolací súd zaviazal odporcu na vyplatenie súčasnej trhovej ceny ako za zastavaný pozemok a priznal im náhradu trov konania a osobnú ujmu od roku 2004. Namietali, že odporca nekoná vo veci zodpovedne, namietali tiež, že konajúci sudca krajského súdu odmietol zapísať do zápisnice z pojednávania svoju kladnú odpoveď na otázku, či môžu požadovať trhovú cenu zastavaného pozemku. Nesúhlasia s konštatovaním súdu v odôvodnení rozhodnutia, že reštitučný nárok si uplatnila ich matka, lebo jednak bola v tom čase ťažko chorá a jednak takéto veci nevedela vybavovať. Poukázali tiež na skutočnosť, že ich právna zástupkyňa v doplnení odôvodnenia podaného opravného prostriedku uviedla, že v roku 2005 a 2008 bola nehnuteľnosť vo vlastníctve povinnej osoby, preto postup súdu považujú za nesprávny, pretože nezakázal odporcovi od prvého konania disponovať s predmetným pozemkom a tým mu umožnil jeho predaj novému vlastníkovi. K odvolaniu pripojili predchádzajúce rozhodnutia odporcu, zrušujúce rozhodnutia krajského súdu a fotodokumentáciu k predmetnému pozemku, ktorá by mala preukazovať jeho nezastavanosť pri uplatnení nároku.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.05.2014 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Pretože podľa § 8 písm. b/ zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy boli obvodné pozemkové úrady s účinnosťou od 1. októbra 2013 zrušené a pôsobnosť obvodného pozemkového úradu v sídle kraja prešla podľa § 9 ods. 3 tohto zákona na okresný úrad v sídle kraja, do postavenia pôvodného odporcu - Obvodného pozemkového úradu v Trnave nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad v Trnave. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán, ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 1 zákona, tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,

b) lesný pôdny fond.

Podľa § 3 ods. 1 zákona, oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku taxatívne uvedených skutočností (písm. a/ až t/), medzi ktoré patrí podľa písm. m/ aj vyvlastnenie bez náhrady.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona, vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1).

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 2501 ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku a s ktorého odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje.

Ako vyplýva z obsahu pripojených spisov, vrátane spisu administratívneho, odporca začal vo veci konať na základe podania navrhovateľov zo dňa 31.12.2004, ktorým si v zákonnej lehote uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. k pozemku, ktorý bol odňatý bez náhrady pôvodnému vlastníkovi U. L. a C. L.. Po zistení, že predmetný pozemok už nie je vo vlastníctve povinnej osoby a bol zastavaný, nepriznal reštituentom právo na navrátenie vlastníctva k pozemku, ale právo na náhradu z dôvodu zákonnej prekážky.

V zmysle zásady materiálnej pravdy, ktorou je ovládané správne konanie, si odporca ako príslušný správny orgán zaobstaral potrebné podklady pre spoľahlivé zistenie skutočného stavu veci. Odporca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyrovnal so skutkovými tvrdeniami navrhovateľov a objasnil chronológiu udalostí, ktoré viedli k prevzatíu nehnuteľnosti od právnych predchodcov navrhovateľov (ktorým priznal postavenie oprávnených osôb) bez vyplatenia náhrady so záverom, že zistený skutkový stav naplnil skutkovú podstatu reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1 písm. m/ reštitučného zákona. Odporca rozhodol v súlade so zákonom a v medziach reštitučných nárokov, ktoré zákon za splnenia stanovených podmienok umožňuje priznať.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, a uvádza to aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, že už v čase uplatnenia reštitučného nároku, t. j. 31.12.2004, bola predmetná nehnuteľnosť vo vlastníctve obchodnej spoločnosti Gastro Epek, s.r.o., ktorá ju nadobudla kúpnu zmluvou zo dňa 20.02.2002 a jej vklad do katastra bol povolený pod sp. zn. V 66/02. To znamená, že k prevodu pozemku došlo pred účinnosťou zákona č. 503/2003 Z.z. a preto sa naň nevzťahuje sankcia neplatnosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona. Preto nie je dôvodná námietka navrhovateľov, že pozemok bol ešte v roku 2005 vo vlastníctve povinnej osoby. Následný prevod na ďalšiu obchodnú spoločnosť je už v týchto súvislostiach právne irelevantný. Platí to aj pre otázku, či je pozemok v súčasnosti zastavaný alebo nie, pretože nemožnosť navrátenia vlastníctva bez ďalšieho spôsobuje už zákonná prekážka podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona, teda že nie je vo vlastníctve povinnej osoby.

K ďalším odvolacím námietkam odvolací súd uvádza, že oprávnenej osobe, ktorej správny orgán priznal náhradu, nemožno v rámci reštitučného konania, ani v rámci súdneho prieskumu, priznať náhradu osobnej ujmy a odvolací súd nemá právomoc ukladať v tomto konaní odporcovi povinnosť na vyplatenie primeranej náhrady, pretože otázku finančnej náhrady upravuje zákon v ustanovení § 6 ods. 5 zákona s tým, že ju poskytuje Slovenský pozemkový fond; odporca o týchto skutočnostiach navrhovateľov poučil v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Na základe uvedeného odvolací súd mohol iba konštatovať, že krajský súd vo svojom rozsudku správne preveril skutkový stav zistený odporcom a v súlade so zákonom potvrdil právne závery odporcu ako správne a zákonné.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľov odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vydaný v súlade so zákonom, preto ho postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd ešte poznamenáva, že podľa platného znenia ustanovenia § 27 ods. 3 O.s.p. sa už v konaní podľa piatej časti tretej hlavy tohto zákona nepripúšťa zastúpenie podľa odseku 1 s výnimkou, ak by mal zástupca vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo a účastník konania je jeho blízkou osobou, čo v tomto prípade nie je splnené, preto navrhovateľ v 1. rade už nemôže v konaní zastupovať ostatných navrhovateľov a rozhodnutie je potrebné doručiť každému z nich.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovatelia nemali úspech a odporca na náhradu trov konania nemá zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.